

Пальчикові ігри у роботі з малюками з порушеним зором

На розвиток яких психічних процесів спрямовані пальчикові ігри? В основному всім відомо, що в першу чергу це, безумовно, мова і розвиток дрібної моторики. Але так влаштовано природою, що в корі головного мозку зоровий, мовний і руховий центри знаходяться по сусідству. Якщо збуджувати один з цих центрів, то хвили збудження, як хвили від пароплаву, розповсюджуються і, в свою чергу, починають збуджувати прилеглі до них центри. Спостереження науковців за групою дітей, з якими систематично проводили пальчикові ігри, підтвердили позитивний результат за трьома напрямками: зір, мова, дрібна моторика. Отже, пальчикові ігри надзвичайно корисні як для дітей з порушеннями зору, так і для дітей з порушеннями мовлення та дрібної моторики.

Пальчикові ігри для малюків дають можливість батькам і вихователям грати з дітьми, радувати їх і, разом з тим поліпшити зір, мову і дрібну моторику. Завдяки цим іграм малюк отримує різноманітні сенсорні враження, у нього розвиваються уважність і здатність зосереджуватися. Пальчикові ігри формують добрі взаємовідносини між дітьми, а також між дорослим і дитиною. Персонажі і образи наших пальчикових ігор – пальчики-хлопчики, павучок і метелик, коза і зайчик, дерево і птах, сонечко і дощик - подобаються малюкам з півтора-двох років, діти із задоволенням повторюють за дорослими тексти і рухи. Одні пальчикові ігри готують малюка до рахунку, в інших дитина повинна діяти, використовуючи обидві руки, що допомагає краще усвідомити поняття вище і нижче, зверху і знизу, праворуч і ліворуч. Пальчикові ігри, в яких малюк ловить або гладить руку дорослого або іншої дитини, плескає його по руці або загинає пальці партнера по грі, важливі для формування почуття впевненості у дитини. Деякі ігри, в яких пальчики називаються по черзі або діють по черзі, нагадують маленькі казочки (наприклад, «Два товстих поросся», «Два рудих таргана», «Краб») і виконати їх самостійно можуть діти 4-5 років, а більш маленьким повинні допомагати дорослі. Вимовляти тексти пальчикових ігор дорослий повинен максимально виразно: то підвищуючи, то знижуючи голос, роблячи паузи, підкреслюючи окремі слова, а рухи виконувати синхронно з текстом або в паузах. Малюкам важко промовляти текст, їм достатньо виконувати рухи разом з дорослим або з його допомогою. Але заохочувати до промовляння потрібно. Для деяких

ігор можна надягати на пальчики паперові ковпачки чи малювати на подушечках пальців очі і рот. Пальчикові ігри спонукають малят до творчості і в тому випадку, коли дитина придумує до текстів свої, нехай навіть не дуже вдалі рухи, його слід хвалити і, якщо можливо, показати свої творчі досягнення, наприклад, татові чи бабусі.

Найбільшу увагу дитини приваблюють пальчикові ігри зі співом. Синтез руху, мови і музики радує малюків і дозволяє проводити заняття найбільш ефективно-можна пропевать

запропоновані тексти на будь-яку відповідну мелодію.

Рекомендації по проведенню пальчикових ігор у малюків

На початку гри познайомте дитину зі змістом гри і кожним з її персонажів, використовуючи картинки, книжки та іграшки, відразу при цьому відпрацьовуючи необхідні жести, комбінації пальців, руху. Ігри проводите тільки теплими руками, попередньо гарненько, розтерши долоні одна об одну. Граючи в ігри з пальцями, використовуйте виразну міміку і мову, інтонацію, паузи, гучність і жести, розставляйте акценти на найголовнішому. Виконуйте вправу разом з дитиною, при цьому демонструючи власну захопленість грою. При повторних проведеннях гри діти нерідко починають вимовляти текст частково (особливо початок і закінчення фраз). Поступово текст розучується напам'ять і його вимовляють цілком, співвідносячи слова з рухом. Не ставте перед дитиною декілька складних завдань відразу (наприклад, показувати рух і вимовляти текст). Обсяг уваги у дітей обмежений, і нездійсненне завдання може відбити інтерес до гри. Ніколи не примушуйте. Спробуйте розібратися в причинах відмови, якщо можливо, ліквідуйте їх (наприклад, змінивши завдання) або поміняйте гру. Стимулюйте підспівування дітей і не помічайте, якщо вони спочатку роблять щось неправильно, заохочуйте успіхи. Візьміть за основу 2-3 гри, періодично замінійте їх новими. Ті ігри, що найбільш сподобалися, можна залишити у своєму репертуарі і повертатися до них за бажанням малюка. Намагайтеся, щоб заняття проходили весело, цікаво і легко, обов'язково хваліть дітей за успіхи.

напальники, розмалюйте їх або з тканини. Заохочуйте своїх старших дітей проводити цікаві ігри з малюками або з іншими членами родини.

Отже, запам'ятайте. У кожному пальчику є нервові закінчення, яке ми, дорослі, стимулюємо для того, щоб розвивався головний мозок, де знаходяться зони: центр мовлення, центр зору, центр моторики, мислення і творчість тощо.